

ประกาศจังหวัดศรีสะเกษ
เรื่อง ลายผ้าเอกลักษณ์ประจำจังหวัดศรีสะเกษ

ด้วยจังหวัดศรีสะเกษ กำหนดการขับเคลื่อนวาระจังหวัด บนเส้นทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนวาระจังหวัดศรีสะเกษ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาลายผ้าอัตลักษณ์จังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกันศึกษา พิจารณา กลั่นกรอง ให้ได้มาซึ่งลายผ้าที่เป็น เอกลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ประจำถิ่น รวมทั้งเป็นการ สืบสาน รักษาต่อยอดมรดกภูมิปัญญาผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อสร้างรายได้ สร้างอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวจังหวัดศรีสะเกษได้อย่างยั่งยืน โดยที่ประชุมคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และปราชญ์ภูมิปัญญาเรื่องผ้า มีมติเห็นชอบให้ “ผ้าเหยียบลายลูกแก้ว” เป็นลายผ้าเอกลักษณ์ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ

ในการนี้ จังหวัดศรีสะเกษ จึงประกาศให้ “ผ้าเหยียบลายลูกแก้ว” เป็นลายผ้าเอกลักษณ์ ประจำจังหวัดศรีสะเกษ จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายวัฒนา พุฒิชาติ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

ผ้าเหยียบลายลูกแก้ว

ผ้าเหยียบลายลูกแก้ว เป็นลายผ้าเอกลักษณ์ประจำจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีชื่อเรียกดั้งเดิมว่า ผ้าแพรเหยียบ หรือ ผ้าเหยียบ หรือ ผ้าเก็บ ซึ่งเรียกตามลักษณะวิธีการทอที่เกิดจากการเหยียบไม้ลัดับตะกอเพื่อให้เกิดลวดลายในตัวผ้า ซึ่งมีคุณลักษณะ ดังนี้

วัสดุที่ใช้ทอ สามารถทอด้วยไหม หรือ ผ้าฝ้าย ประกอบด้วย เส้นพุ่ง และเส้นยืน

ลักษณะการทอ จะทอเหมือนผ้ายก คือมีลักษณะการทอแบบยกดอกตลอดทั้งผืน ซึ่งมีการเก็บลวดลายไว้กับฟืมทอผ้าที่เรียกว่า ตะกอ หรือเรียกว่า เขก ลักษณะพิเศษของผ้าเหยียบลายลูกแก้วคือจะมีจำนวนตะกอดั้งแต่ ๔ ตะกอขึ้นไป ซึ่งในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษนิยมทอ ๔ ตะกอ เพราะจะได้ลายผ้าที่เหมาะสมพอดีตัว ลายไม่เล็กหรือใหญ่เกินไป

ลักษณะลวดลาย ตัวลายเป็นลายขีดรูปสี่เหลี่ยม โดยทั่วไปจะเป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ซ้อนกัน ๒ วง ตรงใจกลางแต่ละวงเป็นกลุ่มขีดเล็กๆ ที่เรียกว่า บักจับ ถัดมาเรียกว่า หน่วย ซึ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยม ส่วนวงนอกสุดมีลักษณะเป็นสายต่อกันเป็นตารางเรียกว่า เอื้อ ลวดลายเกิดจากการใช้เท้าเหยียบไม้เพื่อสลัดตะกอให้เกิดลายลูกแก้ว การเหยียบไม้เป็นการบังคับเงาฟืมต้องเหยียบสลับเงาฟืมไปมา มีรูปแบบตายตัวห้ามสลับจึงจะได้ลายผ้าที่ถูกต้องสวยงาม ซึ่งการทอที่ถูกต้องเอื้อจะต้องมีความต่อเนื่อง ลายไม่กระโดดหรือขาดออกจากกัน

